

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 20.3.2006
COM(2006) 129 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Premoščanje širokopasovne vrzeli

{SEC(2006) 354}

{SEC(2006) 355}

KAZALO

1.	Uvod.....	3
2.	Zakaj je širokopasovno omrežje pomembno?.....	4
3.	Širokopasovna vrzel: regionalni razkorak.....	5
3.1	Velikost vrzeli	5
3.2	Nove države članice	6
3.3	Tehnološke rešitve	6
4.	Trenutni odziv	7
4.1	Politični proces.....	7
4.2	Utemeljitev javnega posega	7
4.3	Razpoložljivi instrumenti	8
5.	Sklepi.....	10

SPOROČILO KOMISIJE SVETU, EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Premoščanje širokopasovne vrzeli

1. Uvod

Dinamika evropskega gospodarstva je odvisna od razvoja in uvajanja novih tehnologij. Povečevanje ponudbe in povpraševanja na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) je pomembno za uresničitev ciljev rasti in zaposlovanja iz prenovljene lizbonske strategije¹.

Dostop do interneta visoke hitrosti prek „širokopasovnih“ povezav odpira velike možnosti in uresničuje obet „informacijske družbe“. Prednosti širokopasovnih povezav so tako velike, da so primeri, ko ta ni na razpolago, tolikšen problem, da jih je nujno treba obravnavati. Ne zadosten dostop do širokopasovnih povezav je del širšega vprašanja, običajno označenega z izrazom „digitalni razkorak“, ki opisuje razliko med posamezniki, podjetji in območji glede možnosti dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij in njihove uporabe.

Predmet tega sporočila je *regionalni* razkorak v širokopasovnem dostopu. Njegov namen je usmeriti pozornost vlad in institucij na vseh ravneh na pomen tega razkoraka in na pomanjkanje ustreznih širokopasovnih storitev v manj razvitih območjih Unije. Cilj tega sporočila je uresničitev ene od prednostnih nalog pobude i2010 – Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje².

Analiza temelji na ugotovitvah Poročila Foruma o digitalnem razkoraku³, v okviru katerega je do 16. 9. 2005 potekala javna razprava. Sporočilo vsebuje pregled napredka na področju razpoložljivosti širokopasovnega dostopa v EU-15 ter Norveški in Islandiji v letih 2003–2004. Podatki za nove države članice še niso na voljo.

Na podlagi pripomb, prejetih med javno razpravo, je v tem sporočilu opredeljenih več instrumentov, ki bi bili lahko uvedeni na lokalni ravni za izboljšanje razpoložljivosti širokopasovnega dostopa. Sporočilo poziva zainteresirane strani iz javnega in zasebnega sektorju, da namenijo posebno pozornost razvoju te pomembne komunikacijske infrastrukture, ter državam članicam priporoča, da še naprej uporabljajo in po potrebi okrepijo svoje nacionalne širokopasovne strategije. Komisija bo sprejela več ukrepov za olajšanje dostopa do pomembnih informacij in povečanje izmenjavo najboljših praks.

Regionalni digitalni razkorak v širokopasovnem dostopu je le en vidik vprašanja družbenega in gospodarskega razvoja. Potrebni so ukrepi na strani povpraševanja, ki podpirajo večšine, dostopnost, uporabo spletnih storitev itd. Komisija se s temi vprašanji ukvarja v okviru pobude i2010 ter s podpiranjem strukturnih skladov in skladov za razvoj podeželja.

¹ "Čas je za hitrejšo prestavo", Letno poročilo Evropske Komisije za leto 2006 o napredku pri rasti in delovnih mestih: http://europa.eu.int/growthandjobs/annual-report_en.htm

² COM(2005) 229

³ Na voljo na http://europa.eu.int/information_society/europe/i2010/digital_divide/index_en.htm

2. ZAKAJ JE ŠIROKOPASOVNO OMREŽJE POMEMBNO?

Internet je ena najpomembnejših novosti našega časa. Družba in gospodarstvo imata od njega veliko korist.⁴ Vendar pa je pomen širokopasovnih povezav šele v zadnjem času postal bolj opazen. Tega vpliva ni preprosto izmeriti, vendar je očitno, da je možnost sprejemanja in pošiljanja informacij z visoko hitrostjo in prek različnih platform ključnega pomena za razvoj novega blaga in storitev.

Širokopasovno omrežje omogoča nove aplikacije in povečuje zmogljivost obstoječih uporabniških programov. Z ustvarjanjem novih storitev ter odpiranjem novih naložbenih in zaposlitvenih možnosti spodbuja gospodarsko rast. Poleg tega širokopasovno omrežje povečuje produktivnost mnogih obstoječih procesov, kar omogoča boljše plače in večjo donosnost naložb. Vlade na vseh ravneh so spoznale možni vpliv širokopasovnih povezav na vsakdanje življenje in se zavezale, da bodo vsi imeli koristi od njih.⁵

Zaradi zagotavljanja trajnostnega razvoja oddaljenih in podeželskih območjih, je potrebna strategija razvoja informacijske družbe. Razpoložljivost širokopasovnih storitev pomaga lokalnim skupnostim pritegniti podjetja, omogoča delo na daljavo, zagotavlja zdravstvene storitve ter izboljšuje raven izobraževanja in storitev javne uprave, saj vzpostavlja pomemben dostop do informacij. Takšni primeri so:

Telemedicina in e-zdravstvo: uporaba telemedicine in e-zdravstva premaguje čas in razdalje ter posameznikom v skupnostih, kjer živijo, omogočajo dostop do teh storitev. Bolnišnice na podeželju imajo z uporabo širokopasovnega omrežja dostop do istega znanja in izkušenj na področju medicine, ki so na voljo tudi v mestnih središčih. Internet omogoča nakup zdravil, izdajanje receptov in elektronsko vodenje evidence. Mogoče je tudi elektronsko spremljanje, ki ima pomembne prednosti za pomoč na domu.

E-uprava: Širokopasovno omrežje izboljšuje zmogljivosti storitev e-uprave in povečuje možnosti sodelovanja posameznih uprav, občanom in podjetjem pa olajšuje dostop do uprave. Omogoča tudi razvoj kakovostnih storitev in izboljšuje organizacijsko uspešnost, kar povečuje učinkovitost javne uprave.

Izobraževanje: Širokopasovno omrežje podpira proces vseživljenjskega učenja in omogoča študentom neposredno izobraževanje s pomočjo kvalificiranih učiteljev tudi v regijah, kjer tak pouk morda ni na voljo. Študenti imajo dostop do alternativnih virov izobraževanja in lahko uporabljajo nova sredstva izobraževanja. Širokopasovno omrežje omogoča pripravo videokonferenc in olajšuje medinstitucionalno sodelovanje.

Razvoj podeželja: Širokopasovno omrežje ima v podeželskih območjih pomembno vlogo pri povezovanju kmetij in podjetij z nacionalnimi in mednarodnimi trgi. Z olajšanjem e-poslovanja, zlasti v kmetijskem in prehranbnem sektorju, olajšuje razvoj podeželskega gospodarstva. Z zagotavljanjem večje privlačnosti podeželskih območij lahko spodbudi diverzifikacijo in izboljša priložnosti za trženje proizvodov in storitev, kot so turizem in razvedrilne dejavnosti na podeželju. Pobude za IKT na podeželju, ki temeljijo na širokopasovnih dostopovnih vozliščih, lahko omogočijo stroškovno učinkovit pristop pri zagotavljanju storitev podjetjem in lokalnim skupnostim.

⁴ M. O'Mahony in B. Van Ark, "EU productivity and competitiveness: An industry perspective", http://www.ggdc.net/pub/EU_productivity_and_competitiveness.pdf.

⁵ "Hitro povezovanje Evrope: nacionalne širokopasovne strategije", COM(2004) 369.

3. ŠIROKOPASOVNA VRZEL: REGIONALNI RAZKORAK

3.1 Velikost vrzeli

Privatno povpraševanje po širokopasovnih storitvah v EU hitro narašča. Število širokopasovnih dostopovnih vodov se je v zadnjih dveh letih skoraj podvojilo. Oktobra leta 2005 je bilo v EU-25 skoraj 53 milijonov priključkov, kar pomeni 11,5-odstotno gostoto priključkov glede na število prebivalcev in približno 20-odstotno pokritost gospodinjstev. Ti razvojni dosežki so predvsem tržno pogojeni in posledica večje konkurence.

Širokopasovni dostop omogočajo različne platforme: telefonski in kabelski vodi, brezžične povezave, optična vlakna, satelitska in električna omrežja. Prevladujoča tehnologija dostopa v EU je digitalni naročniški vod (DSL). Njegov delež na celotnem trgu širokopasovnih storitev se povečuje in sedaj znaša 80 % vseh širokopasovnih vodov. Kabelski modem je glede na gostoto priključkov druga najpomembnejša tehnologija in ima 18-odstotni tržni delež. Druge tehnologije pa si delijo preostali 2-odstotni delež.

Kljub splošnemu povečanju števila širokopasovnih priključkov pa je dostop v bolj oddaljenih in podeželskih regijah omejen zaradi visokih stroškov, ki so posledica nizke gostote prebivalstva in oddaljenosti. Redka poseljenost omejuje izkoriščanje prednosti ekonomije obsega ter pomeni nižjo stopnjo povpraševanja in manjšo pričakovano donosnost naložb. Oddaljenost pogosto pomeni, da je treba premostiti daljše razdalje od krajevnih telefonskih central do prostorov stranke in hrbteničnega omrežja. Spodbujanje komercialnih naložb v širitev širokopasovnih storitev v teh območjih pogosto ne zadostujejo. Po drugi strani pa tehnološke inovacije zmanjšujejo stroške uvajanja.

Zaradi tega se je v letu 2004 širokopasovna pokritost znatno povečala, vendar je januarja 2005 še vedno obstajala velika vrzel med mestnimi in podeželskimi območji držav članic EU-15 (ter Norveške in Islandije).⁶ V začetku leta je DSL dosegel približno 85 % gospodinjstev v prejšnjem letu pa je bila ta pokritost le 80-odstotna.⁷ Ker je ta tehnologija dostopa najbolj razširjena, je mogoče številke o razpoložljivosti DSL uporabiti kot dober približek splošne razpoložljivosti širokopasovnih povezav.⁸

Gospodinjstev z dostopom do širokopasovnega omrežja je največ v mestnih in primestnih območjih. Januarja 2005 je DSL pokrival le približno 62 % gospodinjstev v podeželskih območjih. Poleg tega je v teh območjih le približno 8 % gospodinjstev naročenih na širokopasovne storitve, medtem ko je v mestnih območjih teh gospodinjstev povprečno 18 %.

Podeželska območja zaostajajo za mestnimi tudi pri hitrostih povezave. V zadnjih dveh letih so bile v podeželskih območjih najpogostejše hitrosti prenašanja datotek k sebi med 144 in 512 kb/s. V mestnih območjih pa povprečne hitrosti segajo od 512 do 1 000 kb/s. V mestnih območjih se pasovna širina veča, medtem ko ostajajo v podeželskih območjih hitrosti nespremenjene. Ta razlika je posledica manjše tehnološke učinkovitosti zaradi oddaljenosti in pomanjkanja konkurence. Manjše hitrosti so lahko ovira za vzpostavitev omrežij za podjetja v

⁶ Primerljivi podatki o pokritosti v novih državah članicah še niso na voljo.

⁷ Pokritost DSL označuje odstotek prebivalstva, ki je odvisno od komutacijske opreme za DSL. Opredelitev pokritosti DSL vključuje posameznike in podjetja, ki so predaleč od kumutacijske točke, da bi jih lahko dosegli, zaradi česar je dejanska pokritost precej manjša.

⁸ Po bolj splošnih ocenah naj bi bilo vsaj 4,7 milijona prihodnjih uporabnikov izključenih s komercialnim razvojem širokopasovnih storitev v letu 2013. Glej Prilogo 1, opomba 17.

podeželskih območjih ter za gospodinjstva, ki ne morejo izkoristiti prednosti multimedijske ponudbe.

Čeprav se povezljivost hitro povečuje, obstaja velika vrzel med pokritostjo s širokopasovnimi storitvami in njenim vzpostavljanjem med posameznimi regijami. V manj razvitih območjih lahko strukturne značilnosti, kot so nižji dohodek in manjša raven izobrazbe, ovirajo povpraševanje, tudi kadar obstaja možnost dostopa. Komisija bo to vprašanje proučila v letnih poročilih o napredku pobude i2010.

3.2 Nove države članice

Primerljivi podatki o širokopasovni pokritosti v novih državah članicah še niso na voljo. Trg širokopasovnih storitev se šele začne razvijati, vendar ga omejuje nizka gostota računalniških in telefonskih priključkov. V nekaterih državah so TV-kabelska omrežja precej razvita in so pomembna alternativa posodabljanju telefonskih central.

Medtem ko razvoj širokopasovnih storitev v EU-15 temelji predvsem na nadgradnji obstoječih omrežij, lahko v novih državah članicah pričakujemo drugačen razvoj. V teh državah je prej mogoče opaziti počasno prilagoditev trga kot tržne slabosti. Poleg tega obstaja jasna težnja po izpodrivanju fiksnih telefonov z mobilnimi. Uporabniki bodo verjetno ohranili fiksno linijo za dostop do interneta, vendar bo imel pri zagotavljanju širokopasovnih storitev razvoj brezžične tehnologije verjetno pomembnejšo vlogo.

3.3 Tehnološke rešitve

Širokopasovne storitve se lahko izvajajo z uporabo različnih kombinacij komunikacijskih omrežnih tehnologij („platform“). Tehnologije lahko podpirajo fiksno ali radijsko prenosno infrastrukturo in lahko druga drugo nadomestijo ali pa se medsebojno dopolnjujejo, odvisno od obstoječega stanja. Vsaka tehnologija ima posebne lastnosti in drugačen vpliv na kapaciteto in zmogljivost celotnega omrežja.⁹

Tehnološke inovacije povečujejo uspeh in učinkovitost obstoječih tehnologij, uvajajo nove platforme na trg in zmanjšujejo njihov minimalni obseg obratovanja ter tako omogočajo prednosti ekonomije obsega.

Poleg tega je mogoče stroške izgradnje pasivne infrastrukture znižati z izkoriščanjem sinergije pri izgradnji infrastrukture za IKT ter energetskih, vodnih ali prometnih infrastruktur.

Zanimiv je tudi razvoj novih brezžičnih platform, ki so zlasti primerne za podeželska območja. Vendar pa mora biti za to na voljo zadostno število frekvenc, kar vključuje potrebo po prehodu na učinkovitejše in bolj prilagodljive oblike upravljanja tega omejenega vira¹⁰.

Najboljša kombinacija tehnologij je odvisna od značilnosti vsake posamezne lokacije. Stroški tehnologij so odvisni od števila potencialnih uporabnikov, oddaljenosti naselja od dostopovnega vozlišča in Backhaul modula. Za redko poseljena izolirana območja je morda primernejša brezžična rešitev, za manjša mesta pa žični dostop. Nekatere radijske rešitve zahtevajo vidno povezavo, kar pa v gorskih predelih ni vedno mogoče.

⁹ Podroben opis njihovih lastnosti je podan v Poglavlju 2 Poročila Foruma za digitalni razkorak.

¹⁰ Komisija je 29. 9. 2005 predstavila novo strategijo optimalne uporabe radijskega spektra v Evropi. Glej COM(2005) 400, COM(2005) 411 in COM(2005) 461.

Nobena posamezna tehnologija ne more ponuditi najboljše povezljivosti v vseh razmerah. Za najboljše rezultate se pogosto uporabi kombinacija tehnologij in rešitev. Najboljše rešitve je mogoče določiti le na lokalni ravni. Izbiro in naložbo pa je treba opraviti na podlagi trenutne razpoložljivosti in dejanskega povpraševanja.

4. TRENUTNI ODZIV

4.1 Politični proces

Komisija je večkrat poudarila vprašanje regionalnega digitalnega razkoraka.¹¹ Področje javnih posegov v nezadostno preskrbljenih območjih je bilo določeno v akcijskem načrtu *eEvropa 2005*¹², ki je poudaril vlogo, ki jo imajo lahko strukturni skladi pri uvajanju širokopasovnih povezav v prikrajšanih območjih. „Smernice o merilih in načinih uporabe strukturnih skladov za elektronske komunikacije“, ki jih je objavila Komisija julija 2003¹³, vsebujejo pojasnila o razpoložljivosti in združljivosti javnega financiranja s predpisi o državni pomoči.

V okviru akcijskega načrta *eEvropa 2005* in na podlagi razprav v svetih za telekomunikacije je 15 držav članic v letu 2003 uvedlo nacionalne širokopasovne strategije. Od takrat se je pet novih držav članic odločilo sprejeti podobne dokumente. V vseh strategijah je priznan pomen konkurence za povečevanje zasebnih naložb. Vendar pa v primeru tržnih slabosti nacionalne strategije priznavajo vlogo vlad pri zagotavljanju pokritosti in napovedanih podpornih programov. Sedanje pobude so povezane tako s ponudbo kot s povpraševanjem na trgu, da bi spodbudile medsebojni razmah, saj je razvoj boljših vsebin in storitev odvisen od uvajanja infrastrukture in nasprotno. Nekatere izmed teh strategij so bile nedavno prenovljene, da bi vsebovale bolj opredeljene cilje.

Pobude se na splošno usklajujejo na nacionalni ravni, čeprav se izvajajo na regionalni in lokalni ravni. Poročilo Foruma o digitalnem razkoraku, ki ga je najavila Bela knjiga o evropski vesoljski politiki¹⁴, je odprlo javno razpravo o zaželenosti javnih posegov. V poročilu so bili podrobno predstavljeni stroški in učinkovitost alternativnih tehnologij in navedeni primeri obstoječih pobud. Javna razprava je potrdila pomen, ki ga lokalni/regionalni in nacionalni organi ter tudi industrija in različna združenja pripisujejo temu vprašanju. Izčrpen povzetek rezultatov javnega posvetovanja je podan v prilogi k tem sporočilu.

4.2 Utemeljitev javnega posega

Ukrepi na vseh ravneh upravljanja lahko pripomorejo k povečanju pokritosti v nezadostno preskrbljenih območjih. Vendar pa je ocena tržnih slabosti zahtevna naloga, zlasti kadar ni gotovosti glede hitrosti uvajanja širokopasovnih povezav. Prednosti vladnih posegov morajo zato biti jasne in dovolj velike, da odtehtajo tveganja zaradi nezaželenih posledic. Primer takšnega tveganja je, da lahko nekateri vladni programi z izbiranjem posameznih tehnologij ali opredelitvijo posameznih služb ovirajo tehnološki razvoj. Nadalje lahko vladni poseg izkrivi konkurenco in vpliva na gospodarske spodbude za naložbe. Navsezadnje pa je tudi možno, da glede na trenutno vrzel med pokritostjo in odjemom ljudje preprosto ne bodo želeli uporabiti tehnologije.

¹¹ COM(2003) 65, COM(2003) 673, COM(2004) 61, COM(2004) 369, COM(2004) 380.

¹² COM(2002) 263

¹³ Na voljo na http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm.

¹⁴ COM(2003) 673.

Vsa ta tveganja je treba oceniti pri oblikovanju pobud za širokopasovne povezave, ki vključujejo spodbujanje in povezovanje povpraševanja, programe subvencij in posojil, občinske pobude in konkurenco itd. Oblikovalci politike morajo redno in pravočasno preverjati zanesljive podatke o širokopasovnih povezavah. Zlasti pomembno je, da je na voljo kartiranje infrastrukture.

Primerno je, da so lokalni organi zadolženi za povezovanje lokalnega povpraševanja po širokopasovnih storitvah. Poznajo lokalno topografijo in lahko določijo najboljšo tehnološko kombinacijo. Olajšajo lahko razvoj lokalnih storitev ali sprožijo pilotne projekte za raziskovanje novih tehnologij. Podprejo lahko tudi razvoj visoko zmogljive infrastrukture prihodnosti, ki omogoča nediskriminatorno konkurenco med ponudniki storitev.

Lokalni/regionalni organi so torej najprimernejši za načrtovanje projektov za širokopasovne povezave, pri katerem se upoštevajo lokalne potrebe in tehnološke zahteve. Nacionalne širokopasovne strategije je treba okrepiti, tako da vključujejo in odsevajo lokalne potrebe. Ker so projekti razpršeni, bodo lokalni in regionalni organi imeli veliko koristi od večje izmenjave najboljših praks.

4.3 Razpoložljivi instrumenti

Priprava in izvajanje učinkovitih instrumentov politike za odpravo tržnih slabosti ali dopolnitev delovanja tržnih sil je zapletena naloga. Vendar so na ravni EU že na voljo različni instrumenti:

(i) *Izvajanje regulativnega okvira za elektronske komunikacije:* Širokopasovne storitve se najhitreje razvijajo na liberaliziranih trgih. Povečevanje konkurence je torej najboljši način spodbujanja razvoja trga. Glede na pomen brezžičnih rešitev v podeželskih območjih bi lahko bolj usklajena politika EU v zvezi s spektrom radijskih frekvenc dosegla večjo usklajenost in spodbudila razvoj širokopasovnih povezav.

Ukrep 1: Države članice morajo v celoti izvajati regulativni okvir za elektronske komunikacije, da bi povečale odprt dostop in olajšale vstop konkurence v podeželska območja. Na področju frekvenc sodeluje Komisija z državami članicami, da bi uskladila tehnične pogoje uporabe aplikacij za brezžični širokopasovni dostop v EU, kar bi utrdilo enotni trg in spodbujalo nove tehnologije.

(ii) *Javno financiranje:* Glede na vse večjo raven javne podpore širokopasovnim pobudam je vse več dokazov, da lahko javni posegi pospešijo uvajanje širokopasovnih povezav v manj donosnih območjih, hkrati pa z zahtevami po odprtem dostopu zagotovijo ohranitev konkurence v prihodnosti.

Ukrep 2: V nezadostno preskrbljenih območjih je treba še naprej izvajati javne posege, kot so posojila in subvencije ter javno-zasebna partnerstva. Države članice morajo proučiti davčne spodbude za naročnike, ki bi bile skladne s predpisi o konkurenci in načelom o tehnološki nevtralnosti.

(iii) *Državne pomoči in politika konkurence:* javni posegi lahko izkrivijo konkurenco, zakonodaja o državni pomoči pa zagotavlja pomemben sklop predpisov, ki to preprečujejo. Projekt, za katerega je predvidena državna pomoč, je treba priglasiti Evropski komisiji, ki nato oceni, ali je skladen s predpisi Pogodbe. Sprejetih je bilo že več odločitev o javno financiranih širokopasovnih projektih v podeželskih in oddaljenih območjih, proti katerim

Komisija ni ugovarjala. Povzetek teh odločitev je podan v Poglavju 3 in Prilogi 3 k Poročilu Foruma o digitalnem razkoraku. Uvajanje odprte dostopovne infrastrukture, ki temelji na načelih tehnološke nevtralnosti in jo upravlja neodvisni subjekt, je rešitev, ki najbolj vpliva na razvoj učinkovite konkurence.

Ukrep 3: Komisija bo še naprej razlagala in obveščala o postopkih, ki jih izvaja, ter tako zagotavljala smernice o pravilih glede državne pomoči, ki veljajo za širokopasovne projekte.

(iv) *Financiranje EU: Strukturni skladi in Sklad za razvoj podeželja:* Na ravni EU strukturni skladi in Sklad za razvoj podeželja pospešujejo razvoj regionalnih in podeželskih območij, ki zaostajajo. V okviru prenovljenega lizbonskega procesa je Komisija predlagala, da naj bodo programi, ki jih podpirajo strukturni skladi, usmerjeni v naložbe v znanje. Zlasti v oddaljenih in podeželskih območjih ter novih državah članicah je cilj strukturnih skladov zagotoviti razpoložljivost infrastrukture za IKT, kadar je trg ne zagotavlja po dostopni ceni in na zadostni ravni za podporo zahtevanih storitev. Predvsem pa si morajo prizadevati razširiti informacijsko družbo z uravnoteženim podpiranjem povpraševanja po izdelkih in storitvah IKT in njihove ponudbe ter z izboljšanim človeškim kapitalom. Uravnoteženost naložb mora odsevati obstoječo vrzel med gostoto širokopasovnih priključkov in pokritostjo območja.

Smernice o uporabi strukturnih skladov za elektronske komunikacije so bile objavljene leta 2003¹⁵. Nov Sklad za regionalni razvoj se bo osredotočil na naložbe v človeški kapital in inovacije, usmerjene v prihodnost, vključno z vzpostavljanjem IKT v podeželskih območjih.¹⁶ Programi razvoja podeželja imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju ustrezne infrastrukture majhnega obsega, ki povezuje pomembna vlaganja v lokalne strategije za diverzifikacijo in razvoj možnosti kmetijskega in prehranskega sektorja. Šele tedaj bodo v celoti uresničeni načrtovani multiplikacijski učinki za zaposlovanje in rast.

Ukrep 4: Komisija bo v prvi polovici leta 2007 organizirala konferenco, na kateri se bodo sestali predstavniki IKT in uporabnikov na podeželju. Cilj konference bo boljše razumevanje zahteve uporabnikov na podeželju in predstaviti možnosti IKT za razvoj podeželja. Poudarek bo zlasti na vprašanju, kako lahko podeželske skupnosti in podjetja izkoristijo priložnosti, ki jih ponujata izboljšana infrastruktura IKT in širokopasovni dostop, ter sinergijo med strukturnimi skladi in Skladom za razvoj podeželja.

(v) *Povezovanje povpraševanja in javno naročanje:* Negotovost povpraševanja vpliva na pričakovano donosnost naložb in ovira gospodarske naložbe. Primerno je, da so lokalni organi zadolženi za organiziranje sistema registracije in ocenjevanje lokalnega povpraševanja, ki je lahko nato prepuščen trgu. Kadar povpraševanje v neki skupnosti ne zadostuje, lahko občine povežejo povpraševanje v več skupnostih.

Ukrep 5: Komisija bo postavila spletno stran, ki bo spodbujala izmenjavo najboljših praks in olajšala povezovanje povpraševanja. Spletna stran bo delovala kot osrednja informacijska platforma, na kateri bodo objavljeni javni razpisi in rubrika „vse na enem mestu“ za izmenjavo najboljših praks. Tako lahko spletna stran postane virtualna točka, na kateri se srečujejo izvajalci storitev in lokalni organi upravljanja. Spletna stran bi lahko zlasti zelo redko poseljenim območjem omogočila uskladitev povpraševanja po širokopasovnih

¹⁵ Glej opombo 13.

¹⁶ Komisija je predstavila sklop Strateških smernic Skupnosti za obdobje 2007–2013 (COM(2005) 299 in COM(2005) 304), ki so usmerjene v naslednjo generacijo kohezijske politike in programov za razvoj podeželja predvsem v zvezi z rastjo in zaposlovanjem.

povezavah in vzpostavila kritično maso za tehnološke rešitve, kot je satelit, ki zagotavljajo veliko pokritost.

(vi) *Spodbujanje oblikovanja sodobnih javnih storitev*: Vse države članice podpirajo razvoj sprotnih (on-line) javnih storitev. Razvoj inovativnih storitev pa po drugi strani spodbuja povpraševanje, kar pospešuje uvajanje infrastrukture. Razvoj sodobnih sprotnih javnih storitev je močno orodje za spodbujanje povpraševanja po širokopasovnih storitvah.

Ukrep 6: Aktivne politike na ravni držav članic in na regionalni ravni za zagotavljanje povezljivosti javnih uprav, šol in zdravstvenih centrov bodo ustvarile kritično maso uporabnikov in hkrati spodbudile povpraševanje s predstavitvijo koristi storitev, ki jih omogočajo širokopasovne povezave. Komisija bo pri pripravi svojega akcijskega načrta za e-upravo v letu 2006 upoštevala spodbujevalni učinek e-storitev javne uprave v prikrajšanih območjih.

5. SKLEPI

Široko razširjen širokopasovni dostop je ključni pogoj za razvoj sodobnih gospodarstev in pomemben element programa lizbonske strategije. Evropska unija mora okrepiti svoja prizadevanja za spodbujanje vzpostavljanja širokopasovnih storitev in njenega nadaljnega uvajanja, zlasti v manj razvitih območjih Unije.

To sporočilo poziva vse ravni upravljanja v Evropski uniji k večji aktivnosti pri izkoriščanju razpoložljivih instrumentov in tehnologij.

Države članice poziva, da dopolnijo svoje obstoječe nacionalne širokopasovne strategije tako, da zagotovijo dodatne smernice vsem zainteresiranim stranem. Njihovi dokumenti lahko opredelijo cilje glede pokritosti in odjema na podlagi aktivnega partnerstva z regionalnimi organi in izkoriščanjem sinergij med različnimi možnimi viri financiranja (nacionalni viri, strukturni skladi, Sklad za podeželski razvoj). Nacionalne širokopasovne strategije morajo vsebovati jasno zastavljene cilje glede povezljivosti šol, javnih uprav in zdravstvenih centrov.

Komisija bo spremljala in organizirala razprave o teh strategijah znotraj Skupine na visoki ravni i2010.

Komisija bo še naprej spremljala digitalni razkorak v širokopasovnem dostopu z:

- a) analiziranjem vseh vidikov „digitalnega razkoraka“ v letnih poročilih o napredku i2010 in v okviru pobude e-vključenost, ki je načrtovana za leto 2008;
- b) spremljanjem razvoja na področju širokopasovnih povezav v novih državah članicah in poročanjem o njih v letu 2006.